

SPRÁVA

o výsledku kontroly hospodárenia s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami, pohľadávkami a kontroly plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly v meste, ktoré je sídlom okresu

Kontrola bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2011.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri nakladaní s verejnými prostriedkami a s majetkom mesta ako aj hospodárenie vybraného mesta, ktoré je sídlom okresu.

Predmetom kontrolnej akcie bolo:

- Pôsobnosť kontrolovaného subjektu
- Analýza rozpočtového hospodárenia
- Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami
- Nakladanie s majetkom a záväzkami
- Plnenie opatrení z predchádzajúcej kontroly
- Úroveň a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti

Kontrola bola vykonaná v Meste Ilava, Mierové námestie č. 16/31, 019 01Ilava (ďalej len „mesto“) za kontrolované obdobie roku 2010.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

• Pôsobnosť kontrolovaného subjektu

Kontrolou bolo zistené, že v piatich prípadoch zriaďovacie listiny školských zariadení, ktoré boli rozpočtovými organizáciami mesta, neobsahovali výchovný alebo vyučovací jazyk a dátum a číslo rozhodnutia ministerstva o zaradení do siete, a tým nebol dodržaný zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Zároveň kontrolou zriaďovacej listiny a zmien a doplnkov k zriaďovacej listine príspevkovej organizácie bolo zistené, že mesto v zmene a doplnku zriaďovacej listiny uviedlo ako zriaďovateľa mestské zastupiteľstvo (ďalej len „MZ“) a nie mesto a zároveň neuviedlo finančné vymedzenie majetku príspevkovej organizácie, čím nedodržalo zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň zákon o obecnom zriadení.

• Analýza rozpočtového hospodárenia

Návrh rozpočtu mesta zohľadňoval skutočnosti potrebné pre zabezpečenie efektívneho hospodárenia s majetkom mesta a bol zostavený ako súčasť viacročného rozpočtu na roky 2010 – 2012. Programový rozpočet mesta na rok 2010 bol zostavený ako súčasť viacročného rozpočtu na roky 2011 a 2012, pričom výdavky boli alokované do 9 programov. Rozpočet mesta a programový rozpočet bol schválený uznesením MZ ako vyrovnaný a bol členený na rozpočet kapitálový, rozpočet bežný a finančné operácie. Kapitálový rozpočet bol navrhnutý so schodkom, bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a prebytok z finančných operácií bol rozpočtovaný na vykrytie schodku kapitálových výdavkov.

Kontrolou bolo zistené, že primátor mesta v rozpore so zákonom o obecnom zriadení vykonal dve zmeny rozpočtu týkajúce sa presunu rozpočtových prostriedkov, ktoré boli nad rámec kompetencie schválenej MZ.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že nevykonávaním kontroly správnosti vyúčtovania a zúčtovania dotácií s rozpočtom mesta vedúcim ekonomického oddelenia a hlavným kontrolórom neboli dodržané ustanovenia Dohôd o poskytnutí transferov z rozpočtu mesta.

Celkové príjmy mesta predstavovali plnenie 81,54 % oproti upravenému rozpočtu. Mesto schvaľovalo v priebehu rozpočtového roka zmeny v oblasti bežných aj kapitálových príjmov. Bežné príjmy mesta boli naplnené v sume 3 056 896,04 eur, kapitálové príjmy v sume 50 011,13 eur a príjmy finančných operácií v sume 395 150,21 eur.

Bežné príjmy boli naplnené oproti upravenému rozpočtu na 102,17 %. Prekročenie bežných príjmov bolo spôsobené vyšším plnením príjmov z úrokov z vkladov – až na 196,52 %, z daní z nehnuteľnosti na 128,59 %, z príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku na 125,14 % a z daní na tovary a služby na 114,20 %. Nižšie plnenie oproti upravenému rozpočtu bolo z daní z príjmov fyzických osôb, a to na 86,25 % z dôvodu nižšieho príjmu zo štátneho rozpočtu a na administratívnych poplatkoch bolo plnenie 88,95 % z dôvodu nižšieho príjmu na správnych poplatkoch na výherných hracích automatoch, ako bolo prognózované v rozpočte.

Kapitálové príjmy celkom boli naplnené oproti upravenému rozpočtu na 6,3 %. Nízke plnenie kapitálových príjmov vyplývalo predovšetkým z nenaplnenia rozpočtových príjmov z grantov a transferov, a to z dôvodu, že mesto nedostalo 95 %-tnú spoluúčasť z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „MVaRR SR“) na projekt Rekonštrukcia parku a komunikácií centrálnej mestskej zóny v Ilave a tiež z dôvodu neúspešného predaja pozemku vo vlastníctve mesta, určeného na individuálnu bytovú výstavbu.

Príjmy finančných operácií boli naplnené oproti upravenému rozpočtu na 77,72 %. Nízke plnenie bolo z dôvodu nevyčerpania všetkých prostriedkov z rezervného fondu mesta a použitia vlastných prostriedkov na akcie, ktoré boli rozpočtované z rezervného fondu.

Celkové výdavky mesta ku dňu 31.12.2010 boli čerpané oproti upravenému rozpočtu v sume 3 268 920,24 eur, čo predstavovalo plnenie 77,15 % oproti upravenému rozpočtu. V priebehu rozpočtového roka mesto schvaľovalo zmeny v oblasti rozpočtových výdavkov. Výdavky boli zvýšené v oblasti bežných aj kapitálových výdavkov.

Pri obstarávaní tovarov a služieb bolo plnenie výdavkov mesta (bez rozpočtových organizácií) vo výške 80,58 % z dôvodu šetrenia mesta v čase finančnej krízy. Pri obstarávaní kapitálových aktív (bez rozpočtových organizácií) bolo plnenie 22,39 %, a to zo spomenutého dôvodu, že mesto nedostalo 95%-tnú spoluúčasť z MVaRR SR na projekt Rekonštrukcia parku a komunikácií centrálnej mestskej zóny v Ilave. Z tohto dôvodu nebola realizovaná ani úhrada vo výdavkovej časti. Mesto sa celkovo snažilo korigovať výdaje a čakalo na vývoj príjmov, z toho dôvodu bolo nižšie plnenie výdavkov ako upravený rozpočet.

Plnenie programov rozpočtu v roku 2010 bolo vo výške 69,84 %. Mesto ani v jednom programe neprekročilo upravený rozpočet. Nižšie čerpania boli zistené najmä pri programe 3 – ochrana obyvateľstva, ktorý bol naplnený na 60,27 % z dôvodu ušetrenia finančných prostriedkov na elektrickej energii a plyne a nevyčerpaním všetkých finančných prostriedkov určených na nákup všeobecného materiálu pre potreby požiarnej ochrany mesta, programe 5 – mestská infraštruktúra, ktorý bol naplnený na 69,45 % z dôvodu nevyčerpania finančných prostriedkov z rezervného fondu, určených na opravu budov v majetku mesta, uhradených zo zostatku finančných prostriedkov mesta z vlastných prostriedkov a programe 9 – investičná

činnosť mesta, ktorý bol naplnený na 20,92 % z dôvodu, že mesto nedostalo 95%-tnú spoluúčasť z MVARR SR na projekt.

Výdavkové finančné operácie boli naplnené oproti upravenému rozpočtu na 99,65 %. V príjmových finančných operáciách bolo plnenie oproti upravenému rozpočtu na 77,72 %. Toto plnenie bolo ovplyvnené položkou -- prevod prostriedkov z rezervného fondu, ktorá mala plnenie na 48,26 % z dôvodu nevyčerpania celkového upraveného rezervného fondu, nakoľko mesto čerpalo prostriedky z vlastných zdrojov. Z rezervného fondu boli čerpané iba úvery. Oproti skutočnosti roku 2009 mali výdavkové aj príjmové finančné operácie rastúcu tendenciu.

Celkové cudzie zdroje mali za obdobie od 31.12.2008 do 31.12.2010 mierne stúpajúcu tendenciu. Celkové aktíva zároveň stúpali výraznejšie a tento vývoj spôsobil celkový pokles koeficientu dlhu mesta z 11,06 % ku koncu roka 2008 na 8,97 % ku koncu roka 2010.

- **Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami**

Kontrolou bolo zistené, že mesto v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy poskytlo jednému svojmu dodávateľovi finančné prostriedky vo forme preddavku, ktorý nebol vopred zmluvne dohodnutý.

- **Nakladanie s majetkom a záväzkami**

Kontrolou majetku vo forme cenných papierov v dvoch akciových spoločnostiach bolo zistené, že mesto nevytvorilo opravnú položku k rozdielu hodnoty majetku v cenných papieroch na výpisoch z účtov majiteľa cenných papierov a na účte realizovateľné cenné papiere, ktorý vznikol ako dôsledok konverzie Sk na euro zaokrúhlením jednotkovej ceny, a tým nepostupovalo v súlade so zákonom o účtovníctve a opatrením MF SR č. MF/16786/2007-31.

Kontrolou bolo preukázané, že mesto dokladovou inventarizáciou nezistilo rozdiel medzi účtovným a skutočným stavom cenných papierov. Zároveň túto skutočnosť neuviedlo v inventarizačnom zápise, a tým inventarizačný zápis neobsahoval výsledky vyplývajúce z porovnania skutočného stavu majetku s účtovným stavom, čím bol porušený zákon o účtovníctve.

- **Úroveň a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti**

Kontrolou vnútornej organizačnej smernice Zásady finančnej kontroly mesta Ilava bolo zistené, že uvedená smernica uvádzala neaktualizovaný menný zoznam zamestnancov zodpovedných za vykonávanie predbežnej finančnej kontroly.

Kontrolou zúčtovania 22 dotácií, poskytnutých na základe dohôd o poskytnutí transferov z rozpočtu mesta bolo zistené, že na účtovných dokladoch k zúčtovaniu dotácií nebola vykonaná predbežná finančná kontrola a tým mesto nepostupovalo v súlade so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Kontrolou bežných výdavkov bolo zistené, že nevykonávaním predbežnej finančnej kontroly na príjmových a výdavkových pokladničných dokladoch, k dohodám o pracovnej činnosti a k dohodám o vykonaní práce mesto nekonalo v súlade so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Zhrnutie

Kontrolou boli zistené viaceré porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré vyplynuli najmä z ich nedôsledného uplatňovania a z nedodržiavania niektorých interných predpisov a smerníc.

Kontrolou bolo zistené, že zriaďovacie listiny a dodatky k zriaďovacím listinám školských zariadení neobsahovali výchovný jazyk alebo vyučovací jazyk *a dátum a číslo rozhodnutia ministerstva o zaradení do siete podľa zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve*.

Kontrola tiež preukázala, že v zriaďovacej listine a zmenách a doplnkoch k zriaďovacej listine príspevkovej organizácie bolo ako zriaďovateľ uvedené MZ a nie mesto a zriaďovacia listina a zmeny a doplnky k zriaďovacej listine neobsahovali vecné a finančné vymedzenie majetku, čím mesto porušilo zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň zákon o obecnom zriadení.

Kontrolou boli zistené porušenia zákona o účtovníctve, keď kontrolovaný subjekt nevytvoril opravnú položku k rozdielu z ocenenia majetku a keď inventarizačný zápis neobsahoval výsledky vyplývajúce z porovnania skutočného stavu majetku s účtovným stavom.

Schválením zmien rozpočtu primátorom nad rámec poverenia MZ nebol dodržaný zákon o obecnom zriadení.

Porušenia zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite boli zistené z dôvodu nevykonania predbežnej finančnej kontroly u dohôd o pracovnej činnosti, dohôd o vykonaní práce, u prevodov dotácií a pri príjmových a výdavkových pokladničných dokladoch, čím nebol zabezpečený cieľ finančnej kontroly.

Poskytnutím finančných prostriedkov vo forme preddavku len na základe objednávky bez zmluvného dohodnutia bol porušený zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň bola porušená aj finančná disciplína, keď mesto uhradilo preddavok z verejných prostriedkov v rozpore so zákonom.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

Kontrolná skupina na základe výsledkov vykonanej kontroly odporúča mestu:

- záverečný účet upraviť tak, aby bolo dodržané ustanovenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a **zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v súlade s opatrením MF SR**,
- do konca roku 2011 vyhotoviť výročnú správu za rok 2010 a zároveň, audítorom overiť súlad výročnej správy s účtovnou závierkou zostavenou za to isté účtovné obdobie z dôvodu naplnenia zákonom stanovených ustanovení zákona o účtovníctve,
- všetky zriaďovacie listiny upraviť dodatkami v zmysle platných právnych predpisov,
- upraviť všeobecne záväzným nariadením podmienky poskytovania dotácie z rozpočtu mesta,
- vypracovať internú smernicu o verejnom obstarávaní, ktorá by v súlade s právnym predpisom špecifikovala postupy a právomoci vo verejnom obstarávaní a zároveň kontrolná skupina odporúča mestu zaviesť centrálnu evidenciu verejného obstarávania,
- upraviť organizačnú smernicu Zásady finančnej kontroly mesta Ilava tak, aby uvádzal funkčnú a nie menovitú zodpovednosť zamestnancov mestského úradu zodpovedných za vykonanie predbežnej finančnej kontroly.